

MITÄ ETÄOPETUS ON?

Etäopetuksella tarkoitetaan tieto- ja viestintäteknikalla tuettua opetusta, jossa oppilas ja opettaja ovat fyysisesti eri paikassa. Etäopetus voi olla osana muuta opetusta (ns. monimuoto-opetus). Vuorovaikutus voi tapahtua saman- tai eriaikaisesti.

Perusopetuslaki takaa kaikille oppilaille oikeuden turvalliseen oppimisympäristöön. Perusopetuksessa etäopetus on mahdollista, mikäli opetus on reaaliaikaista (ts. samanaikaista) ja oppilaan luona on valvova aikuinen.

Toisen asteen opetuksessa ja aikuisopiskelussa valvontavollisuutta ei ole, joten etäopetuksen järjestäminen on vaipaampaa. Myös täysin itsenäinen opiskelu esimerkiksi verkkokursseilla tai tallenteiden avulla on mahdollista.

WWW.ETAOPETUS.FI

Hankekoordinaattori
Antti Huttunen
antti.huttunen@turku.fi
050 347 4243

Sivistystoimiala
TOP-keskus
Lemminkäisenkatu 32 (Trivium)
20520 Turku

ETÄYHTEYKSIÄ HYÖDYNTÄVÄ OPETUS

uusissa perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa

Perusopetuksessa voidaan hyödyntää etäyhteyden kautta tapahtuvaa opetusta ja näin täydentää opetusta sekä tarjota monipuolisia opiskelumahdollisuuksia eri oppiaineisiin. Etäyhteyden kautta annettavasta opetuksesta vastaa aina perusopetuksen järjestämisluvan saanut opetuksen järjestäjä. Opetustavan soveltuvuutta pohditaan erityisesti oppilaiden iän ja edellytysten näkökulmasta.

Etäyhteyksillä voidaan tukea erityisesti harvemmin opiskeltujen kielten ja uskontojen sekä valinnaisten aineiden opetusta. Etäyhteyksiä hyödyntävällä opetuksella edistetään oppilaiden yhdenvertaisia mahdollisuuksia monipuoliseen ja laadukkaaseen perusopetukseen koulun koosta ja sijainnista riippumatta. Etäyhteyksien käyttö lisää osaltaan koulun toiminnan ekologista kestävyttä. Etäyhteyksiä hyödyntämällä opetusta voidaan sekä eriyttää että eheyttää. Opetuksella voidaan vastata oppilaiden yksilöllisiin tarpeisiin - tarjota erityislahjakkuuden kehittymistä tukevaa opetusta, syventää koulun tarjoamaa oppimisen ja koulunkäynnin tukea tai huolehtia opetuksesta joissakin poikkeustilanteissa, esimerkiksi oppilaan pitkän sairausjakson aikana. Etäyhteyksien ja erilaisten opetusteknologioiden käyttö monipuolistavat oppimisympäristöjä. Tällöin voidaan käyttää eri opettajien osaamista sekä koulun yhteistyökumppaneiden ja mahdollisten kansainvälisten verkostojen asiantuntemusta oppilaiden tarpeiden ja opetuksen tavoitteiden mukaisesti.

Oppimisympäristön turvallisuudesta sekä oppilaiden valvonnasta ja ohjauksesta huolehditaan samojen periaatteiden mukaisesti kuin muissakin opetustilanteissa. Opetusryhmällä tulee olla turvallisuudesta ja hyvinvoinnista vastaava opettaja ja oppilaiden mahdollisuudet oppimista edistävään vuorovaikutukseen tulee turvata. Oppilaiden tarpeet huomioonottavalla ja opetusteknologian mahdollisuuksia hyödyntävällä pedagogisella suunnittelulla varmistetaan opetuksen laadukas toteuttaminen. Tekijänoikeuksia koskevan lainsäädännön toteutumiseen kiinnitetään erityistä huomiota.

ETÄOPETUS

www.etaopetus.fi

ETÄOPETUKSEN MENETELMIÄ

Tallentaminen mahdollistaa oppituntien seuraamisen ajasta ja paikasta riippumatta niille opiskelijoille, jotka eivät syystä tai toisesta voi osallistua tunneille perinteiseen tapaan. Tallentamiseen riittää yhden videokameran yksinkertainen varustus, mutta käytössä on myös kehittyneempiä järjestelmiä, jotka tukevat useita kuva- ja äänilähteitä. Tehdyt tallenteet voidaan jakaa julkisesti Internetissä tai esimerkiksi oppilaitoksen sisäverkkossa.

Reaaliaikaisella verkko-opetuksella tarkoitetaan tietokoneiden, Internetin ja verkkokokousohjelman avulla luotua yhteyttä. Ohjelmasta riippuen voidaan osallistujien video- ja äänilyhteyden lisäksi välittää erimuotoista mediaa (kuvaa, ääntä, videota), käyttää yhteisöllisiä piirto- ja kirjoitusalueita tai jakaa oman tietokoneen ruutunäkymä. Internetissä on saatavilla runsaasti niin maksullisia kuin maksuttomiakin verkkokokousohjelmia. Samoja ohjelmia voidaan käyttää myös tuomaan etävieraista oppitunnille.

Verkkokursseilla opiskelu tapahtuu pääsääntöisesti oppimisympäristöllä (esim. Moodle), jolla voidaan jakaa opetusmateriaaleja, käydä keskusteluja sekä palauttaa tehtäviä ja koevastauksia. Tällainen opiskelu on usein itsenäistä sekä täysin aikaan ja paikkaan sitoutumatonta. Verkkokurssiin voidaan helposti yhdistää myös muita etäopetusmenetelmiä kuten reaaliaikaisia verkkoluentoja tai tallenteita.

Video-opetuksella tarkoitetaan videoneuvottelulaitteiden avulla luotua yhteyttä. Videoneuvottelulaitteet käyttävät yhtä standardia, jota eri valmistajien laitteet hyödyntävät. Näillä laitteilla saavutetaan erittäin hyvä kuvan- ja äänenlaatu, mutta ne ovat suhteellisen kalliita ja usein sidottuja tiettyyn tilaan.

Joskus se on ihan ok, mutta joskus se on hirveän tylsää. Sama se olisi tavallisella tunnilla.

Alakoululaisen kommentti kielten etäopetuksesta

Etäopetusta kaikkialla

Yleissivistävässä opetuksessa etäopetusta järjestetään monin tavoin. Jo lainsäädännönkin vuoksi etäopetus peruskoulussa poikkeaa merkittävästi esimerkiksi lukion verkkokursseista, mutta tekniikat ja menetelmät ovat usein samoja.

ETÄOPETUS PERUSKOULUSSA

Peruskoulun etäopetus on aina reaaliaikaista eli opettaja ja oppilaat ovat toisiinsa ääni- ja/tai videoyhteydessä lukujärjestyksen mukaisesti. Oppilaiden luona on aina oltava valvova aikuinen. Eri puolilla Suomea etäopetusta käytetään peruskoulussa mm. A2-kielten, pienryhmäisten uskontojen ja maahanmuuttajien äidinkielen opetuksessa.

TOISEN ASTEEN JA AIKUISTEN ETÄOPETUS

Peruskouluiän jälkeen etäopetus ei ole enää välttämättä aika- ja paikkasidonnaista. Opiskelijat voivat esimerkiksi tehdä verkkokurssin tehtäviä kotonaan vuorokauden ajasta riippumatta. Opetuksessa voidaan hyödyntää monipuolisesti eri menetelmiä oppituntitallenteista sosiaaliseen mediaan.

ERITYISTILANTEET

Etäopetus voi olla merkittävä apu tilanteissa, joissa oppilas joutuu esimerkiksi sairauden vuoksi olemaan pitkään poissa koulusta. Etäyhteyden avulla oppilas voi osallistua oppitunnille, saada tukiopetusta ja keskustella opettajan sekä luokkakaverien kanssa.

Monimuoto-opetus

Monimuoto-opetuksella tarkoitetaan mm. etäopetusmenetelmien käyttämistä perinteisen lähiopetuksen rinnalla. Tämä avaa uusia mahdollisuuksia yhteistyöhön ja laajentaa oppimisympäristöä luokan ulkopuolelle etäisyyksistä riippumatta.

ETÄVIERAAT

Etävieras voi saapua luokkaan vierailulle vaivatta vaikkapa oman työpöytänsä ääreltä. Tietokoneiden avulla voidaan helposti järjestää kuva- ja äänilyhteys matkustamatta metriäkään. Etävieras voi valistaa, ohjeistaa, kouluttaa tai vaikka viihdyttää. Kaiken lisäksi etävierailun voi tehdä samalla kertaa vaikka kahteenkymmeneen koulun!

KOTIKANSAINVÄLISYYS

Jos matkustamista paikan päälle ei lasketa, onko parempaa tapaa tutustua vieraaseen kulttuuriin kuin keskustella ja jakaa kokemuksia reaaliaikaisesti – ehkä jopa alkuperäiskielellä? Kieltenopetukseen yhteydet ulkomaille ovat erityisen hyödyllisiä, mutta etävälineiden käyttö mahdollistaa myös yhteydet ystävyyskouluihin ja muun kansainvälisyystoiminnan.

MONIMUOTOKURSSIT

Perinteiseen verkkokurssiin voi yhdistää esimerkiksi luentotalenteita ja reaaliaikaisia verkkotapaamisia. Näin opettaja voi monipuolistaa kurssin vuorovaikutustapoja ja sitouttaa opiskelijoita paremmin. Myös palautteen antaminen tehostuu.